

ПОВІДОМЛЕННЯ, МАТЕРІАЛИ, РЕЦЕНЗІЇ

Оляна Михалик, Марія Коваленко, Леся Шелепетень, Ігор Чабан, Леся Кукуруза
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

ДО 70-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЮБОВІ ІВАНІВНИ ПЕТРУХ*

© Михалик О. І., Коваленко М. М., Шелепетень Л. С., Чабан І. Г., Кукуруза Л. В., 2016

24 травня 2016 р. виповнилося 70 років Любові Петрух – науковцю, експериментатору, винахіднику, укладачеві багатомовних медичних словників, термінологу.

Любов Іванівна Петрух – доктор фармацевтичних наук (1990), професор (1993), завідувач кафедри фармацевтичної хімії факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького (1991–2015).

Проф. Л. І. Петрух – дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка (2015), дійсний член-академік Української міжнародної академії профілактичної медицини НТШ у ЛНМУ ім. Данила Галицького (2009), член Української національної спілки педагогічних і наукових працівників Львівщини (1993), член АН вищої школи України (1993), президент фармацевтичної асоціації Львівщини (ФАЛ) (1998), віце-президент (1994) та президент (2002) Світової федерації українських фармацевтичних товариств (СФУФТ). Організувала і провела у Львові 27–29 травня 1994 р. I Конгрес СФУФТ, присвячений 125-річчю Галицького товариства фармацевтів.

Проф. Л. І. Петрух нагороджена Львівською міською радою, Західним регіональним відділенням АН вищої школи України дипломом «За вагомий внесок у розвиток міста Львова, наукові та навчальні успіхи в галузі фармацевтичних наук» (1997). За вагомий внесок у розвиток сучасної медицини нагороджена дипломом лауреата Всеукраїнського проекту «Літопис досягнень сучасної медицини: Сучасна медицина та охорона здоров'я України» (Київ, 2010). За вагомий внесок у розбудову незалежної України нагороджена пам'ятною відзнакою «Літопису досягнень сучасної медицини: Успішні професіонали України» (Київ, 2011).

Вперше розробила в ЦЗЛ Львівського заводу «Реактив» препаративні методики промислового синтезу 20 нових фармакологічно активних похідних флуорену, які затверджені Міністерством хімічної промисловості СРСР (1983–1988). Деякі з активних флуоренів запропоновані як новий клас потенційних ліків протимікробної і противірусної дії.

Проф. Л. І. Петрух – автор українського протимікробного препарату «Флуренізид», внесеного постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. № 1482 до «Національного переліку основних (життєво необхідних) лікарських засобів і виробів медичного призначення». З любов'ю до свого фаху проф. Л. Петрух втілює в життя власні наукові ідеї – організувала промислове виробництво «Флурені-

* з книжки *Любов Петрух : Біобібліографічний покажчик / Наукове товариство ім. Шевченка, ЛНМУ ім. Данила Галицького [уклад. О. Михалик, Л. Кукуруза, М. Коваленко, Л. Шелепетень, І. Чабан; редкол.: О. Михалик та ін.] – Л. : Дослідно-видавничий центр Наукового товариства ім. Шевченка, 2016. – 430 с.*

зиду» у вигляді таблеток і капсул на АТ «Київський вітамінний завод» (2000 р.) та у формі піхвових свічок на ВАТ «Монфарм» (м. Монастирище Черкаської обл., 2001 р.).

Дослідженню флуренізиду присвячено багато наукових праць, серед яких раціоналізаторські посвідчення (23), авторські свідоцтва SU (28), патенти на винаходи України (59), статті до Державної Фармакопеї України (7), інформаційні листи, затверджені Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи (Укрмедпатентінформ) МОЗ України (14), галузеві нововведення МОЗ України (5), інструкції до медичного застосування флуренізиду в порошковій та інших лікарських формах (5).

Наукові праці лягли в основу нормативно-аналітичної та нормативно-директивної документації МОЗ України: технічні умови, тимчасова фармакопейна стаття, фармакопейна стаття, технологічні регламенти, інструкції до медичного застосування флуренізиду та лікарських форм на його основі, інформаційні листи та нововведення в системі охорони здоров'я.

Інформаційні листи містять обґрунтовані на засадах доказової медицини рекомендації п'яти наукових проблем МОЗ України: «Фтизіатрія і пульмонологія», «Акушерство та гінекологія», «Дерматологія, венерологія», «Урологія та нефрологія», «Кардіологія і ревматологія» щодо ефективності способів, схем застосування і доз флуренізиду та його лікарських форм.

За цією тематикою у галузі медицини й фармації вченими України захищено 7 докторських та 48 кандидатських дисертацій.

Проф. Л. І. Петрух – автор 7 монографій: «Актуальність створення і впровадження у промислове виробництво нових лікарських засобів» (Зб. описів винаходів) (Львів, 2003); «Вклад у розвиток української фармацевтичної та медичної науки й практики кафедри фармацевтичної хемії факультету післядипломної освіти ЛНМУ ім. Данила Галицького. Історичний нарис. До 50-річчя факультету післядипломної освіти ЛНМУ імені Данила Галицького» (Львів, 2005); «Флуорени як туберкулостатики. Флуренізид: мікробіологічні, фармакологічні та клінічні аспекти» (Львів, 2008); «Фармацевтична освіта і мова. Здобутки наукової фармацевтичної діяльності» (Львів, 2011); «Флуренізид: від синтезу до лікарського препарату в стандартах лікування туберкульозу і хламідіозу» (Львів, 2012); «Флуорени вірулоцидної дії. Противірусна активність флуренізиду і перспектива застосування у боротьбі з біотероризмом» (Львів, 2014); «Хламідіоз. Флуренізид. Супозиторії антихламідійної дії» (Львів, 2015).

Проф. Любов Петрух – керівник докторської і 6 кандидатських дисертаційних робіт, продовжує опонувати, редагувати, рецензувати наукові праці, монографії і довідкові видання.

Термінологічна діяльність проф. Л. Петрух присвячена унормуванню і стандартизації медичної і фармацевтичної термінології у ХХІ ст.

Велика трудівниця сумлінно й натхненно працювала спільно з великим авторським колективом над укладанням медичних словників (у 1990–1995 рр. – у Видавничій спілці «Словник» ЛДМІ над Орфографічним словником українських медичних термінів (ОСУМТ, Львів, 1993), Українсько-латинсько-англійським медичним тлумачним словником (УЛАМТС, Львів, 1995); у 2005–2015 рр. разом з к. мед. н., доц. Головка І.М. – над Українсько-латинсько-англійським медичним енциклопедичним словником у 4-х томах (УЛАМЕС, Київ, 2012, 2013, 2015, 2016), Українсько-латинсько-англійським медичним енциклопедичним словником «А–Я» (Київ, 2016).

У ХХІ ст. цінність укладених ОСУМТ, УЛАМТС і УЛАМЕС велика, і їх значущість для історії, розвитку української мови, науки і культури вагома.

Науковий доробок проф. Любові Петрух становить понад 500 наукових праць.

За час незалежності України Петрух Л. І. послідовно долала шлях від власної наукової ідеї до ефективного українського «Флуренізиду». Шлях цей включав пов'язані між собою галузі знань «фармацевтична наука → синтез → технологія → контроль якості → промислове виробництво ліків → фармакологія → медицина → стандарти лікування хворих на туберкульоз і хламідіоз».

Фармацевтична громадськість, друзі, колеги та учні сердечно вітають Любов Іванівну і бажають дорогій ювілярці здоров'я, сил і натхнення для здійснення нових ідей і задумів в ім'я України.